

Datum: 01.06. 2023.

Broj: 02-06-1033

ODRŽANA KONFERENCIJA O INTEGRITETU POLITIČKIH PARTIJA, POZIV NA DEMOKRATIZACIJU POLITIČKIH STRANAKA

Sarajevo, 1. jun 2023. godine – „Imajući u vidu značaj samih stranaka i njihov uticaj, kao i činjenicu da je BiH država čije su institucije zarobljene interesima političkih lidera, neophodne su ključne promjene ka demokratizaciji političkih partija“, poruka je konferencije **“Promicanje integriteta i etike u političkim strankama”** koju su danas u Sarajevu organizovali Transparency International u BiH (TI BiH) i Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini.

Na konferenciji su prisustvovali predstavnici relevantnih međunarodnih i organizacija civilnog društva, političkih partija, zakonodavnih vlasti i Centralne izborne komisije BiH, a zajednički zaključak je kako su unutarstranačke strukture i procedure kojima se rukovode stvorile jedinstven politički sistem koji je doveo do **krize legitimiteta državnih institucija** i nedostatka povjerenja javnosti u demokratski proces.

Bosna i Hercegovina se, osim što je ocijenjena kao zemlja sa najvišim stepenom korupcije na Zapadnom Balkanu i treća je po korumpiranosti u Evropi, sve češće opisuje i kao zarobljena država i hibridni režim, zbog čega je neophodno ograničiti moć i uticaj političkih lidera. Jedan od načina da se to postigne je **demokratizacija političkih stranaka**.

„U Bosni i Hercegovini je na snazi klijentelizam kao način na koji stranke mobilišu birače i zarobljavaju institucije, dok su iste te stranke u očima građana prepoznate kao najkorumpiranije društvene institucije“, istakao je **Srđan Blagovčanin**, predsjednik Upravnog odbora TIBiH tokom izlaganja rezultata istraživanja na temu „Unutrašnje funkcionisanje i integritet političkih stranaka: zakoni i praksa“, koje je zaključio pozivom da je: „neophodno uspostavili minimalne standarde unutarstranačke demokratije sa ciljem jačanja transparentnosti, odgovornosti i integriteta.“

U tom pravcu je TIBiH predložio **paket mjera** za poboljšanje ove oblasti, posebno Zakona o finansiranju političkih stranaka, koje, između ostalog podrazumijevaju uspostavu i korišćenje jedinstvenih bankovnih računa za sve stranke, povećanje nadležnosti CIK-a u procesu revizije troškova, obavezu objavljivanja finansijskih planova, izvještaja i svih transakcija, proširenje zabranjenih izvora finansiranja, priloga i donacija, detaljnije definisanje povezanih lica te pooštavanje i detaljnije definisanje prekršaja i sankcija.

Sličan pristup zagovara Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini uz podsjećanje da preporuke **ODIHR**-a i **GRECO**-a, koje se odnose na jasnije definisanje pravila u oblasti finansiranja kampanja, još nisu implementirane.

„Uvođenje efikasne, proporcionalne i obeshrabrujuće kazne za kršenja pravila finansiranja kampanja je neophodno“ poručio je u svom izlaganju **Ahmed Rifatbegović**, savjetnik za politička pitanja Misije

OSCE-a u BiH, uz napomenu da je „*kako bi se osigurao adekvatan sistem kontrole obavezno jačanje kapaciteta Centralne izborne komisije BiH, a posebno Službe za reviziju.*“

Konferencija je takođe ponudila prostor za razmatranje postojećeg zakonskog okvira za funkcioniranje i finansiranje političkih stranaka kao iznošenje prijedloga za daljnje korake i preporuka za poboljšanje stanja u ovoj oblasti.

„*Ne postoji jedinstven registar političkih organizacija i njihov tačan broj je skoro nemoguće utvrditi, a zakoni o finansiranju stranaka su neprecizni, zastarjeli, neusklađeni te nejasno propisuju način kontrole*“, izjavio je **Nenad Simović**, direktor **NDI BiH** te dodao kako već neko vrijeme rade na tome da se što veći broj stranaka uključe u proces definisanja novog, harmonizovanog zakonskog okvira, izražavajući nadu da će stranke u oba entiteta u BiH pokazati interesovanje za ovaj proces.

Konferencija, koja predstavlja početak dijaloga na temu integriteta i etičkih standarda u političkim partijama, je uputila jasnu poruku da je neophodan dalji rad na cjelovitoj i sveobuhvatnoj regulaciji djelovanja političkih partija, prije svega kroz zakone koji bi dodatno regulisali minimalne standarde unutarstranačke demokratije, način njihovog finansiranja te uveli mehanizme efikasnije kontrole i rigoroznijeg sankcionisanja.

Na konferenciji, koju su organizovali Transparency International u BiH (TI BiH) i Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini, govorili su Ahmed Rifatbegović ispred Misije OSCE-a u BiH, Radivoje Grujić u ime ODIHR-a, Nenad Simović, direktor NDI za BiH, predstavnici Centralne izborne komisije BiH te Srđan Blagovčanin, predsjednik Upravnog odbora TIBiH.